

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XXI. Semel introductum noxia libertatis malum, quànam ratione erit
exstirpandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

680 DE CHRISTIANA LIBERTATE
morum, deceptionem euersionemque simplicium,
prophanationem sacrorum, quietis perturbationem,
deformationem Reipublicæ, piorum luctum, & esula-
tionem impiorum.

CAPVT. XXI.

Semel introductum noxiae libertatis malum, quānam
ratione erit extirpandum.

SI N iam erit admissum, quānam ratione extir-
pari possit, prouidendum est. vbi si Catholicis
Epistola 8. ad
Brunonem 60
bonis posse
Archiepiscopū.
exercitiis potest aliquis esse locus, multum in primis
valebit eruditorum doctrina Pastorum, & ea gratia
quam Paulus requirit in Episcopo, vt sit potens ex-
hortari in doctrina sana, & eos qui contradicunt, ar-
guere. Quò accedat necesse est vita sanctimonia, &
morum verè Christiana integritas, benignitas, pa-
tientia, charitas; vt doctrinæ vita respondeat, & quod
verbis dicitur ac suadetur, id confirmetur virtutum
exemplis: & quod segniùs forsitan afficit illapsum
per aures, idem sedula operatione, tāquam subiectum
oculis, vehementiùs commoueat. Excelluerunt hæ-
dotes in sancto Patre Norberto eiusque sociis, tum
cùm Antuerpiensem ab erroribus & vitiis repurgan-
dam acceperat ciuitatem. Nam cùm illic per id tem-
pus (erat autem Bernardi aetas, à quo etiam ille hoc
testimonio laudis ornatus est, vt scriberet: Habetis
Dominum Norbertum, quem melius præsentem
præsens interrogare potestis. Nam tanto vir ille in
diuinis aperiendis mysteriis nobis promptior est,
quanto & Deo propior esse cognoscitur) Cùm inquā,
ea tempestate pestiferum hoc libertatis genus Antuer-
piæ grassaretur, & inter frigidos atque imperitos Ca-
tholicos, facile sibi sedem reperisset Tanchelinus qui-
dam, seductor ingenio versipellis, munificentia po-

pularis, sc̄tatorum atque etiam armatorum numero
potens, opere nequam, scelere impurus, hæresi Sacra-
mentarius: qui & ministeria Sacerdotum pro nihilo
duceret, ac sacrosanctam Domini mensam fructum
salutis ullum afferre negaret: tum ergo cum suis bea-
tos ille vir, dexteritate docendi, assiduitate monendi,
orationum instantia, vitæ puritate, misericordiaque inter-
dum operibus, sic in ea plebe profecit, ut ei potissi-
mum acceptum ferendum sit (tametsi nec Brabantia
Dux officio defuerit suo) quod postea noxia libertate
sublata, verae religionis vera libertas in ea floruerit
ciuitate. multum enim ea quæ dixi, mouent non ob-
duratissimos animos, & corrigi possunt hac ratione
qui nondum obfirmato proposito errare decreue-
runt. At ubi proposita & illustrata satis doctrina con-
temnitur, pietas irridetur: ubi vera religio, supersti-
cio, obedientia, seruitus, humilitas, hypocrisia, veri-
tas, mendacium; virtus, vitium esse dicitur; ubi stata
ieiunia, festa, & quæcunque salubri lege sunt insti-
tuta, calcantur: obdurata, sic fronte, pulsu duriore
opus est; ut à quibus Ecclesiastica disciplina spurni-
tur, ab ijs Magistratum Catholicorum, & Legum
seueritas timeatur: & quod frustra propter ipsos ap-
plicatur ad medelam, id vel propter alios sanandos,
atque cohibendos, inferatur ad pœnam. Principes
enim seculi (inquit beatus Isidorus) nonnunquam
intra Ecclesiam potestatis adeptæ culmina tenent, vt
per eandem potestatem, disciplinam Ecclesiasticam
muniant. Cæterum intra Ecclesiam potestates ne-
cessariae non essent, nisi vt quod non præualet Sacer-
dos efficere per doctrinæ sermonem, potestas hoc
impleat per disciplinæ terrorem. & rursum, Sæpe, in-
quit, per regnum terrenum, cælestè regnum proficit:
vt qui intra Ecclesiam positi, contra fidem & disci-
plinam Ecclesiæ agunt, rigore Principum conteran-

Sentent. lib. 3.cap. 53.

682 DE CHRIST. LIBERT. LIBER XII.
tur; ipsamque disciplinam, quam Ecclesia humilitas
exercere non præualet, ceteris superborum po-
testas Principalis imponat; & ut venerationem me-
reatur, virtute potestatis impartiatur. Denique ita con-
cludit: Cognoscant Principes seculi, Deo debere se
rationem reddere propter Ecclesiam, quam à Chri-
sto tuendam suscipiunt. Nam siue augeatur pax &
disciplina Ecclesiæ per fideles Principes, siue solva-
tur; ille ab iis rationem exiget, qui eorum potestari
siuam Ecclesiam credidit. Sic beatus Isidorus: cuius
nos verbis faciendum hunc libro finem putauimus,
ut alio vtentes exordio, quædam aduersariorum argu-
menta deinceps dissoluamus.